

Такі заходи забезпечать те тільки збереження природної основи території за рахунок упорядкування та зменшення антропогенного навантаження, забезпечення внутрішньої та зовнішньої зв'язності відкритих озелених просторів, а й композиційній виразності, функціонального різноманіття значної за розмірами (до 300 га) міської території.

Прикладом рішення сформульованої проблеми є проект формування ландшафтно-рекреаційної підсистеми території Іванівського промрайону м. Харкова в умовах його реновації, втілений в магістерських роботах студентів Шевченко Т. і Шпаковича В. під керівництвом доктора архітектури Древаль І. В. та директора Харківського ПромбундНДІпроекта Удовиченко О. С. (рис. 1).

Рисунок – 1 Формування елементів ландшафтно-екологічного каркасу в ході реновації Іванівського промислового району

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРИРІЧКОВИХ ТЕРИТОРІЙ

О. О. МИХАЙЛИК,

Головний спеціаліст ДП«НДП містобудування» (м. Київ, Україна)

E-mail: mykhailykolga@gmail.com

Екологічний аспект в сучасному містобудуванні є вкрай важливим. Річка разом з екотонами, лісами, полями, луками прибережної території створює цілісну екосистему. Різноманіття природних ресурсів та привабливість їх використання зробили берега річок надзвичайно освоєними. Надмірне антропогенне навантаження порушує природний баланс річкових екосистем. Масштаби та рівень втручання повинні не перевищувати допустиму межу та забезпечувати можливість відновлення й саморегулювання річкової екосистеми.

Концепцією ревіталізації є створення умов для максимального збереження природної складової, що буде сприяти саморегуляції та

самовідновленню річкової екосистеми. Комплекс ревіталізаційних заходів включає організаційні, інженерні та біотехнічні.

1. Організаційні заходи:

- Обмеження антропогенного навантаження до 40-50%.

- Максимальне збереження природного стану, тобто відмова від спрямлення русла, бетонування, терасування схилів, підсилення берегів, господарчого освоєння заплави. Збереження безперервності річкової мережі.

- Збалансованість земель прибережної території за рахунок зменшення відсотку земель сільськогосподарського призначення і збільшення земель лісгосподарчого призначення та земель природно-заповідного фонду. Організація ландшафтних, гідро- та екопарків сприятиме збереженню прибережної флори, фауни, екотонів, особливо, в верхів'ї річки, яка є найуразливішою частиною річкової екосистеми.

- Створення системи зв'язків заплавлених та прибережних приміських територій з великими природними комплексами міста.

- Організація охоронних зон є найголовнішим містобудівним обмеженням. В зонах обмеженого режиму користування можливі проти-ерозійні, агротехнічні, лукомеліоративні заходи, будівництво рекреаційних об'єктів, господарська діяльність, що підлягає контролю.

2. Інженерні заходи:

- Зменшення зарегулювання акваторії за рахунок ліквідації зайвих ставків, що знаходяться в незадовільному стані.

- Рекultyвація порушеної прибережної території.

- Розчищення річкової екосистеми від зайвої водної рослинності, заболочення, мулу. Роботи починати з гирла (нижньої ділянки) і рухатися вгору до витоків. Мул, отриманий при очищенні річок і водойм, доцільно повертати на поля, як добриво, а мул, що забруднений важкими металами, ховати в спеціальних ізольованих могильниках.

- Створення біофільтраційних споруд і біоплато.

- Благоустрій прибережних територій з облаштуванням зручними лавами, піщаними пляжами, пішохідними стежками, велосипедними доріжками, майданчиками спостереження, інформаційними табло, контейнерами для сміття та іншим. Екскурсійні маршрути сприятимуть вивченню місцевої флори, фауни та екологічному вихованню населення.

3. Біотехнічні заходи:

- Заліснення та залуження прибережної території. Фітомеліоративні роботи залежать від місцевих умов (розміру, стану, типу берегів,

інтенсивності весняної повені, сезонних паводків) та характеру використання прибережної території.

- Створення єдиної системи озеленення міської та приміської прибережних територій на базі гідромережі.

Комплекс ревіталізаційних заходів необхідно впроваджувати по всьому річковому басейну. Збереження річкових екосистем від зростаючого впливу урбанізації є актуальнішим питанням сучасних міст та селищ.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН ПРИ ІПОТЕРАПЕВТИЧНИХ ЦЕНТРАХ

З. В. ОБИНОЧНА,

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
(м. Івано-Франківськ, Україна)*

Актуальність. Люди з обмеженими можливостями – невід’ємна частина нашого суспільства. На жаль, на даний час у нашій країні дуже важко зустріти заклад, в якому комфортно перебувати людям із різними фізичними можливостями та віковими особливостями.

Мета. Визначення необхідності організації рекреаційних зон при іпотерапевтичних центрах.

Отримані результати дослідження. В. Фоменко розглядає термін «рекреація» як процес відновлення фізичних, духовних і нервово-психічних сил людини, який забезпечується системою заходів і здійснюється у вільний від роботи час на спеціалізованих територіях.

Іпотерапевтичний центр – ідеальне місце для лікування та відпочинку. Перебування в такому закладі дозволяє розслабитись від міської метушні, відпочити на природі. Формування і розвиток рекреаційних зон у складі іпотерапевтичного центру займає особливе місце у проектуванні закладу. Адже, як зазначає Л. Саєнко: «головною проблемою, яка потребує негайного вирішення, є подолання соціальної ізоляції інвалідів, обмеженості їх спілкування, організація їх дозвілля, навчання». Всім відомо, що спільний відпочинок завжди зближує людей. Тому, організовуючи рекреаційні зони при іпотерапевтичних центрах, може бути вирішена медична і соціальна проблема.

Перед архітектором стоїть непросте завдання - сформувати рекреаційні зони, враховуючи можливості кожного пацієнта. Зонування залежить від багатьох чинників, які визначають структуру та розміщення: фізичні, психологічні та вікові можливості. Повинні бути враховані інтереси усіх соціальних та вікових груп населення: дітей та дорослих, які мають інвалідність, пенсіонерів, спортсменів, воїнів АТО та дітей-